

Verwerking varkens

Algemeen

[Jef Verhaeren]

Onder de titel 'Gezocht: mestkevers (m/v)' organiseerde het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking een seminar. Bedoeling was aan te tonen hoe met mestverwerking kan worden ingespeeld op het nieuwe mestbeleid. Na kippenmest wordt nu ook de verwerking van varkensmest economische haalbaar.

Isabel Vermander, adviseur van het VCM: „We zijn er nog niet!“

„Het nieuwe mestbeleid heeft wat mestverwerking betreft, zowel de Europese verzoeken als een paar essentiële wensen van de sector samengebondeld“, aldus Sibylle Verplaetse, hoofd mestafzet bij de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en tevens voorzitter van het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking (VCM). Zij schetste tijdens het seminar van het VCM het nieuwe beleidskader voor mestverwerking. De mestverwerkingsplicht is volgens haar versoepeld tot een realistische en haalbare plicht. Daarnaast zullen de individuele veeteeltbedrijven vanaf 2008 - mits extra mestverwerking - kunnen groeien, iets wat in Vlaanderen de laatste jaren niet meer mogelijk was. „Alle betrokkenen beseffen dat we voor een gigantische opdracht staan om de extra benodigde mestverwerkingscapaciteit in

Vlaanderen te realiseren. Voor die opdracht wil het VCM zich ten volle engageren.“

Hoe wil het VCM dit doen? „Allereerst door verder te gaan met hetzelfde elan als vandaag om onze veelheid aan goed uitgebouwde basistaken uit te voeren“, zei Verplaetse. „Het vertrouwen en ruime draagvlak dat we dagelijks op het terrein ervaren, zullen we niet beschamen.“

Meer concreet zal het VCM het acute en steeds weerkerende knelpunt van omgevingsprotest bij het bouwen van een nieuwe installatie aanpakken. „Ook leefmilieuminister Kris Peeters wil immers dat de mestverwerking volop van de grond komt. Hij ondersteunt ons actieplan om beter te communiceren met buurtbewoners, bevoegde overheden en administraties om zo de ver-

meende risico's te objectiveren.“ Het afbakenen van specifieke bedrijventerreinen en speciaal voorbehouden zone voor mestverwerking valt eveneens onder deze noemer.

Mestverwerkingsbedrijven

Isabel Vermander, adviseur van het VCM, lichtte de stand van zaken toe inzake mestverwerking. Medio 2006 telde Vlaanderen 112 operationele mestverwerkingsbedrijven. In totaal werd tussen 1 juli 2005 en 30 juni 2006 900.000 ton mest verwerkt, wat goed is voor 9,6 miljoen kg fosfaat en 14,2 miljoen kg stikstof. De helft van de operationele eenheden zijn vaste installaties op veeteeltbedrijven, 15 installaties zijn gepland op een bedrijventerrein en de overige 41 zijn mobiele installaties. Op basis van de beschikbare gegevens schat het VCM dat de capaciteit vanaf dit jaar belangrijk zal stijgen. De mobiele verwerking niet meegerekend zitten minstens 73 nieuwe projecten in de 'pipeline' (35 met hoofdzakelijk biologische verwerkingsinstallaties en 38 voor co-vergisting van mest met nageschakelde verwerking) en er is uitbreiding gepland van 7 bestaande installaties. Van deze 73 zijn 21 installaties al vergund, in opbouw of net gestart. Vermander onderstreepte het belang

Mestverwerkingscertificaten

De aangepaste mestverwerkingsplicht in het nieuwe decreet maakt vanaf 2008 uitbreiding van bedrijven mogelijk via het verwerven van mestverwerkingcertificaten (MVC's) voor extra mestverwerking. Deze MVC's worden uitgereikt door de Mestbank en zijn vrij verhandelbaar. Ze kunnen worden verkregen voor de export van zowel zuivere pluimvee- en paardenmest als van eindproducten van de mestverwerking, en daarnaast voor de productie van N₂-gas (op basis van de nutriëntenbalans), de afzet van spuiwater op Vlaamse landbouwgrond of van eindproducten in parken, plantsoenen en tuinen binnen Vlaanderen (dit telkens op basis van het verwerkingsregister).

mest gunstiger

Minister Peeters: 'Mestdecreet zorgt voor rechtszekerheid'

van snelle vergunning voor spoedige
inwerkingtreding. Deze 21 installaties
kunnen rond medio 2007 de totale ope-
rationele capaciteit opdrijven tot 15,9
miljoen kg stikstof. De 73 projecten
samen zouden kunnen zorgen voor een
capaciteit van 20,4 miljoen kg stikstof.
„Maar daarmee zijn we er nog niet.
Daartegenover staat immers een mest-
verwerkingsaanbod van 38 miljoen kg
stikstof, met de huidige uitscheidings-
en emissiecijfers en zonder derogatie-
mogelijkheden”, aldus Vermander.

Varkensmest

Karl Vrancken en Bert Lemmens van het
BBT-Kenniscentrum van de Vlaamse
Instelling voor Technologisch Onderzoek
(Vito) brachten de resultaten van een
nieuwe BBT-studie, die het BBT-
Kenniscentrum uitvoerde in opdracht
van de overheid. BBT staat voor 'Beste
Beschikbare Technieken', die in casu de
milieueffecten van een activiteit het
best beperken en toch betaalbaar zijn.
Tot voor kort gold de economische haal-
baarheid enkel voor kippenmest.
Intussen ontwikkelt de varkensmestver-
werking zich ook tot een hogere haal-
baarheidsgraad. Dit is immers het groot-
ste struikelblok. De verwerking van een
kubieke meter varkensmest kost 20 tot
30 euro. Voor de 30 procent beste
bedrijven is mestverwerking economisch
haalbaar. Voor een gemiddeld bedrijf is
een mestverwerkingspercentage van
maximum 20 procent haalbaar in gebie-
den met lage mestdruk, of in gebieden
met gemiddelde en hoge mestdruk
waar de landbouwer meer dan 80 pro-
cent van de mest op eigen land kan
afzetten.

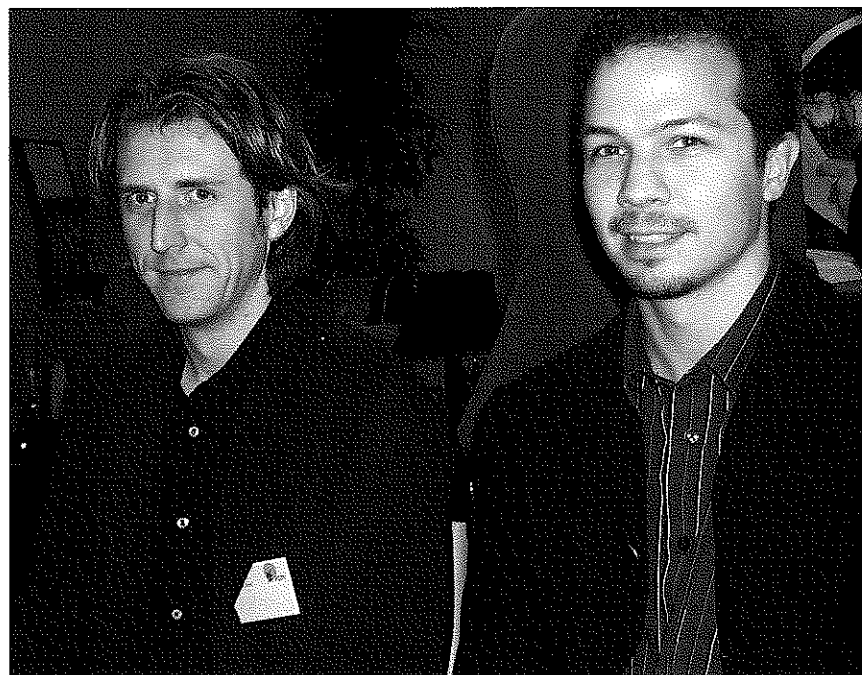
Vrancken herinnerde aan de functie van
mestverwerking: de nutriënten stikstof
(N) en fosfor (P) in de mest neutraliseren
en maximaal exporteerbaar maken. De
technieken die daarvoor worden ge-
bruikt, zijn onder meer scheiden in dikke
en dunne fractie, drogen van de mest,
biologisch afbreken van de nutriënten;
vergisten, composteren en verbranden.

„In de praktijk is slechts met een beperkt
aantal technieken veel ervaring.”
Uit de nieuwe BBT-studie blijkt volgens
Vrancken dat de technieken voor verwer-
king van varkensmest in de voorbije
jaren verder zijn ontwikkeld. „En ze zijn
goedkoper geworden. Hierdoor is het nu
voor een deel van de sector haalbaar aan
mestverwerking te doen.” De financiële
haalbaarheid kan volgens hem verder
worden verbeterd door gerichte subsi-
dies of aanpassing van het btw-tarief.
Daarnaast is het nodig dat alle actoren
goede informatie over mestverwerking
krijgen, dus lokale besturen, burgers en
landbouwers zelf. Hiervoor bestaan ver-
schillende kanalen, zoals het VCM.

Rechtszekerheid

Als laatste deed Vlaams minister Kris
Peeters van Openbare Werken, Energie,
Leefmilieu en Natuur zijn mestverwer-
kingsduid in het spreekwoordelijke
zakje. De bewindsman herinnerde aan
de noodzaak van het nieuwe mestde-
creet en het Vlaamse mestoverschot van
25 miljoen kg stikstof. Maar hij wees
ook op de NEC-richtlijn die ons verplicht

de uitstoot van bepaalde gassen, zoals
de ammoniakemissie te verminderen.
In het nieuwe mestdecreet is volgens de
minister gekozen voor zelfregulerende
mestafzet. „De nitraatrichtlijn is
overigens een verwijzing naar goede
landbouwpraktijken.” Peeters verwees
daarbij expliciet naar voeders met lage
nutriënteninhoud en het gebruik van
betere voedertechnieken. Wat het nieu-
we MAP betreft benadrukte hij dat de
vervanging van nutriëntengehalte door
nutriëntenemissierechten een soepeler
overdraagbaarheid van uitbatingrecht-
ten toelaat. „De mestverwerkings-
certificaten maken het daarnaast moge-
lijk dat veehouders de mestverwerkings-
plicht uitbesteden aan collega-
veeouders die beschikken over daar-
voor geschikte installaties.” Volgens
Peeters zorgt het nieuwe mestdecreet
eindelijk voor rechtszekerheid voor vol-
doende lange termijn. Hij zei ook volop
te werken aan het derogatieverzoek
om te mogen afwijken van de 170 kg
stikstof uit dierlijke mest per ha en
per jaar, zoals de nitraatrichtlijn voor-
schrijft. —

Karl Vrancken en
Bert Lemmens:
„Technieken
voor de verwer-
king van var-
kensmest zijn
verder ontwik-
keld en goedko-
per geworden.”